

Discjòqueis, gurus o estafadors?

JOAN VIDAL

Els discjòqueis s'han convertit en una peça fonamental en l'escena techno. En la darrera edició del Sónar es van reunir quatre dels més importants discjòqueis del món per discutir sobre el seu paper en la música electrònica.

El francès Laurent Garnier, un dels impulsors de l'acid house durant l'explosió a Anglaterra d'aquest corrent, Jeff Mills, el rei de la mítica escena de Detroit i un dels discjòqueis més ràpids del planeta (ostenta el rècord de punxar més discos per hora, uns cinquanta), i els canadencs John Acquaviva i Ritchie Hawtin, fundadors de l'important segell +8 Records, es van donar cita a Barcelona, a la darrera edició del Sónar, per fer una sessió conjunta i de pas assegurar i parlar del paper d'aquests comunicadors musicals que són els discjòqueis, elevats per uns a la categoria de gurus, títols

per altres de simples estafadors.

Mills i Garnier, assidus dels clubs més importants de l'estat espanyol, els podrem veure aquest estiu fent rodar els seus discos a la sempre inquieta ciutat d'Eivissa. Acquaviva i Hawtin ja havien visitat els Països Catalans per cortesia del Sónar, però no havien coincidit tots quatre mai. "Sempre estem viatjant i movent-nos pels mateixos locals, menem vides molt similars però no ens trobem mai", diu Richie Hawtin. "A més, som amics i ens coneixem molt bé", afegeix Laurent Garnier.

L'ocasió és especial per altres motius. Els quatre discjòqueis es-

tan acostumats a punxar en espais íntims i foscos, els coneguts clubs i potser un pavelló no és el lloc més adequat perquè Garnier pugui expandir els seus exquisits tapissos musicals o perquè Jeff Mills faci tremolar el terra, com succeeix normalment a les seves sessions. Com destaca John Acquaviva, "nosaltres, normalment, treballem en espais més petits i més íntims. El fet de punxar en un lloc gran representa poder comunicar-se amb molta més gent i llavors el nostre treball com a comunicadors adquireix més sentit". De totes maneres, l'ambient on el discjòquei desenvolupa la seva feina és més impor-

JOAN VIDAL

A l'esquerra, Jeff Mills. A la dreta, Laurent Garnier.

Aquests dos gurus dels plats són assidus dels clubs més importants de l'estat espanyol. (foto de la dreta: Joan Vidal)

tant que la gent no es pensa. Garnier, per exemple, prefereix els tradicionals clubs de ball: "Als llocs petits, la relació amb el públic és més immediata i et pots permetre canviar més d'estil i ser més experimental. Als grans espais, la gent és més distant". Jeff Mills afegeix perspicacment, "i tens més persones per fer-los ballar, i això vol dir que t'hi has d'esforçar més".

Qualsevol detall influeix a l'hora de propiciar la comunicació entre el guru dels plats i el públic, fins i tot l'horari de les sessions. "La gent és diferent segons les hores i el nostre treball com a discjòqueis és captar el sentiment del públic", filosofa Garnier. A Mills sembla importar-li menys l'hora en què ha de desfermar el seu terratrèmol sonor: "Jo intento punxar el mateix a les dues que a les sis. La meva aspiració és aconseguir que el públic se senti igual a una hora que a altra".

"Però el sentiment del públic està relacionat amb la química de la música o amb la química de les drogues?", diu algú del públic sense venir gaire a tomb. Acquaviva agafa la pregunta i respon amb cert to d'indignació: "La comunicació amb el públic i el sentiment que els crees no té res a veure amb les drogues, sinó, simplement, amb la música que fem".

Convé anar en compte amb certes qüestions. Els quatre discjòqueis fan els possibles per dignificar la seva professió, fins i tot deixen traslluir certes reticències quan han de pronunciar la paraula techno. Ells prefereixen dir-ne mú-

sica electrònica. Per això, quan t'atreveixes a insinuar que això del techno és una moda passatgera, ràpidament salta Garnier i llança una efectiva frase feta: "*Techno is not fashion, is passion*" ("el techno no és una moda, és una passió"), diu amb el seu anglès afrancesat i continua, "si nosaltres hem passat tants anys punxant a les pistes de

**Laurent Garnier:
"El futur és
escollir música per
Internet. Et permet
arribar en el
moment a un milió
de persones."**

ball és perquè existeix una passió, per part nostra i per part de la gent". Acquaviva no resulta tan radical i accepta la vessant més superficial del techno, i fins i tot la troba positiva: "És normal que part del públic es prengui el techno com una moda, i això tampoc no està tan malament, perquè fa que sigui una música més popular", però acaba deixant molt clar que "qui realment es queda és perquè sent passió i realment li motiva".

Llums de canvi. Una passió que no acaba d'experimentar l'escena techno a l'estat espanyol, segons

l'opinió dels quatre magnífics de les barreges, encara que va pel bon camí. "La primera vegada que vaig venir a punxar, el panorama era molt pobre. Tothom parlava de 'bakalao' i 'màquina' i es veien molt poques llums de canvi. Però ara, la situació ha millorat prou, i es pot veure a les botigues especialitzades, a la distribució dels discos, o als clubs, que abans feien una o dues dates concretes per a sessions especials i ara fan *lines-up* complets amb molt bona resposta del públic. Tot això indica que l'escena és més viva que anys enrere; però sobretot, la qüestió és que es nota que la gent té clar la música que vol sentir", comenta Garnier. Precisament, aquest discjòquei va acollir l'any passat Alex Martín al seu segell F Communications. "Crec que aquí falta una mica la decisió per part dels mateixos discjòqueis" –matisa Garnier–, que diguin: vull que aquest segell o aquest altre escolti la meva maqueta. L'únic discjòquei de l'estat espanyol que he tingut a Communication, Alex Martín, va ser perquè em va enviar una maqueta amb temes que ell havia gravat, em va agradar i li vam editar un disc".

De totes maneres, tots coincideixen a dir que alguna cosa va canviant en la música de ball de l'estat espanyol. Com assenyala Jeff Mills, la consolidació d'una escena *dance* és un procés que té unes fases molt concretes i que a tots els llocs es reproduïxen quasi de la mateixa forma. "És un procés idèntic a tots els països. Abans de l'estat espanyol, el lloc on es va començar a produir aquest procés d'evolució de la música techno va ser al Japó. Ara mateix, el mercat japonès ja no demostra la vitalitat dels seus inicis, però està en un moment molt positiu, el moment en què tota la gent que el seguia per qüestions de moda, se'n va, l'abandona per altra moda. Llaavors, com en la selecció natural, només hi continuen els qui realment els agrada això. I aquesta gent és la que inverteix en discogràfiques i en companyies de producció, i ajuden a fer que l'escena sigui estable. A l'estat espanyol i a Catalunya jo crec que es

JOAN VIDAL

viuen encara els moments d'eufòria, va cap a dalt, però el bo és quan arribes a assentar-te”.

Influències i suports alternatius.

La música de ball ha anat nodrint-se des dels seus orígens de diferents estils musicals, alguns d'inherents, d'altres tan dispars com el punk (Prodigy és un bon exemple de techno-punk) o ara el jazz. Mills considera aquesta 'vampirització' com un fet normal: "És un procés inevitable de la creació en general i que es dona en tots els camps, no solament en el musical. Quan tu crees música electrònica, dones a llum un producte i és normal que totes les teves influències anteriors entrin en aquest procés". Richie Hawtin, el més callat dels quatre, va encara més lluny: "la creació sempre tendeix a anar cap endavant, i en aquest camí no et pots quedar aturat i crear solament un tipus de música. Tot el que sents i totes les experiències que has tingut en la teva vida et projecten endavant i mai tornes a enrere. Jo ara noto que vaig afegint a la meua música influències més jazzístiques. Per què? Perquè m'han arribat i afegir-les al procés creatiu és inevitable, el contrari seria una bajanada i repercutiria negativament en la meua feina, m'encallaria creativamente". Garnier posa com a exemple de barreja d'influències l'actuació que ha vist la nit anterior de Carl Craig. "Va ser un concert totalment jazz, i la tendència actual s'encamina als *live acts* (sessions on els discjòqueis es fan acompa-

nyar per músics que toquen en directe) i cap a la barreja de molts estils musicals”.

Un dels problemes més greus que se'ls planteja actualment als discjòqueis és l'absència progressiva de vinil i la tendència actual al suport en disc compacte. L'aparició de barrejadors per a CD és una realitat i molts discjòqueis ja els

Un dels problemes més greus per als discjòqueis és l'absència progressiva de vinil i la tendència al suport en CD.

fan servir en les seves actuacions. És el vinil indispensable per a un discjòquei, o el seu treball es pot adequar al suport del CD? Acquaviva és taxatiu en la seva resposta: "Per a mi el vinil és indispensable." Hawtin matisa intel·ligentment i li respon: "Depèn dels efectes que vulguis crear." Mills, malgrat que és el més veterà i la seva vida professional ha anat lligada al vinil de sempre, aborda la qüestió per la part pràctica: "El principal avantatge dels CD és que te'ls pots portar a tot arreu, perquè ocupen molt poc espai i són molt pràctics. I per a una persona que acaba d'ar-

ribar al món dels discjòqueis i no està tan acostumada com nosaltres a punxar en vinil, fer servir CD pot arribar a ser fins i tot més fàcil. A més, els vinils són, evidentment, més pesats que els CD i a l'hora de "fer-te la maleta", quan vas a punxar a un club, si portes discos, et veus obligat a fer una selecció més concreta”.

Garnier s'encarrega de posar la nota exòtica i moderna al debat sobre el suport: "El futur no és el CD ni altre suport digital més avançat, el futur és escoltar música per Internet". Garnier obre aquí un divertit debat. Hawtin està d'acord amb Garnier en la utilitat que pot tenir la Xarxa com a via de difusió: "Internet és un vehicle molt important perquè permet la immediatesa de la comunicació amb la gent i et permet fer arribar les teves creacions en el moment a un milió de persones". Mills s'hi mostra més excèptic: "El problema de la Xarxa és que no té un procés selectiu

Richie Hawkins. Aquest discjòquei canadenc és cofundador de l'important segell +8 Records.

JOAN VIDAL

propi i com que permet l'accés a tothom, moltes de les coses que t'hi trobes no valen la pena o el seu interès és mínim." Garnier, però, li replica, fidel al seu caràcter entremaliat: "Precisament aquí està la gràcia d'Internet, que és una forma de comunicar-se totalment lliure, sense cap tipus de censura i és realment la forma d'expressar-se de cadascú." Una cosa molt semblant al que passa amb la música electrònica, una música a la qual pot accedir qualsevol que tingui un ordinador i ganes d'experimentar.

El sònar va servir per discutir sobre l'evolució de la música electrònica. Tots els discjòqueis coincideixen a considerar que la música de ball a l'estat espanyol es troba en un procés de canvi.

Manuel Romo